

INFORMAČNÉ LISTY PREDMETOV
realizovaných KSJK FF UMB

Študijný odbor: 2.1.27. slovenský jazyk a literatúra

Študijný program: slovenský jazyk a literatúra

Stupeň štúdia: 1./Bc.

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná		
Kód: B-SJAL-101	Názov: Základy jazykovedy (P)	
Študijný odbor: slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra		
Garantuje: prof. PaedDr. Pavol ODALOŠ, CSc.		Zabezpečuje: prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.
Obdobie štúdia predmetu: 1. r. ZS	Forma výučby: prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 1-0-0-0 Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13	Počet kreditov: 2
Podmieňujúce predmety:		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou, skúška		
Priebežné hodnotenie: záverečná esej (0,5)		
Záverečné hodnotenie: písomná skúška – test (0,5)		
Cieľ predmetu: Oboznámiť študentov so základnými okruhmi jazykovedy, s ktorými sa budú stretávať počas štúdia. Naučiť ich ovládať základné lingvistické termíny.		
Stručná osnova predmetu: Pojem lingvistika a jej začlenenie do systému vied, jazykový znak a jeho mikroštruktúrne vzťahy, saussureovské chápanie jazyka a reči, funkcie jazyka, rozčlenenie jazykového systému. Analýza jednotlivých hlavných aj vedľajších disciplín jazyka, základný pojmový aparát. Klasifikácia jazykov, vznik a vývin písma a vzťah ústnej a písanej podoby jazyka.		
Literatúra: ČERNÝ, Jiří. 1996. <i>Dějiny lingvistiky</i> . Olomouc : Votobia, 1996. ČERNÝ, Jiří. 1998. <i>Úvod do studia jazyka</i> . Olomouc : Rubico, 1998. 248 s. ISBN 80-85839-24-5 MISTRÍK, Jozef a i. 1993. <i>Encyklopédia jazykovedy</i> . Bratislava : Obzor, 1993. 513 s. ISBN 80-215-0250-9 ONDRUŠ, Šimon - SABOL, Ján. 1981. <i>Úvod do štúdia jazykov</i> . Bratislava : SPN, 1981. časopisy: Slovenská reč, Kultúra slova, Jazykovedný časopis; Naše reč		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 31. 08. 2011	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná		
Kód: B-SJAL-102	Názov: Praktikum zo základov jazykovedy (P)	
Študijný odbor: slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra		
Garantuje: prof. PaedDr. Pavol ODALOŠ, CSc.		Zabezpečuje: Mgr. Alexandra Chomová, PhD.
Obdobie štúdia predmetu: 1. r. ZS	Forma výučby: seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 0-1-0-0 Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13	Počet kreditov: 2
Podmieňujúce predmety:		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou		
Priebežné hodnotenie: aktivita na seminároch (0,25), referát (0,25), vypracovanie eseje (0,5)		
Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Naučiť sa ovládať základné lingvistické termíny a aplikovať ich v praxi – pri práci s odborným lingvistickým textom.		
Stručná osnova predmetu: Pojem lingvistika a jej začlenenie do systému vied, jazykový znak a jeho mikroštruktúrne vzťahy, saussureovské chápanie jazyka a reči, funkcie jazyka, rozčlenenie jazykového systému. Analýza jednotlivých hlavných aj vedľajších disciplín jazyka, základný pojmový aparát. Klasifikácia jazykov, vznik a vývin písma a vzťah ústnej a písanej podoby jazyka.		
Literatúra: ČERNÝ, Jiří. 1996. <i>Dějiny lingvistiky</i> . Olomouc : Votobia, 1996. ČERNÝ, Jiří. 1998. <i>Úvod do studia jazyka</i> . Olomouc : Rubico, 1998. 248 s. ISBN 80-85839-24-5 MISTRÍK, Jozef a i. 1993. <i>Encyklopédia jazykovedy</i> . Bratislava : Obzor, 1993. 513 s. ISBN 80-215-0250-9 ONDRUŠ, Šimon - SABOL, Ján. 1981. <i>Úvod do štúdia jazykov</i> . Bratislava : SPN, 1981. Časopisy: Slovenská reč, Kultúra slova, Naše reč, Jazykovedný časopis		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 31. 08. 2011	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná		
Kód: B-SJAL-103	Názov: Fonetika a fonológia (P)	
Študijný odbor: slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra		
Garantuje: prof. PaedDr. Vladimír PATRÁŠ, CSc.	Zabezpečuje: prof. PaedDr. Vladimír Patráš, CSc., PaedDr. Ivan Očenáš, PhD. Lujza Urbanová, PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: 1. r. ZS	Forma výučby: prednáška, seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 1-1-0-0 Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26	Počet kreditov: 4
Podmieňujúce predmety:		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známka, skúška Priebežné hodnotenie: mikrotesty + hodnotenie odborných diskusií (0,3) Záverečné hodnotenie: písomná skúška (0,7)		
Cieľ predmetu: Predmet sa zameriava na problematiku štúdia zvukovej stránky prirodzeného jazyka. Dominujú lingvistické poznatky, ktoré sú interdisciplinárnym spôsobom obohacované o výsledky výskumov vo viacerých iných vedných a študijných odboroch (fyziológia, akustika, teória komunikácie, medicínske vedy, informatika) a ktoré možno aplikovať v komunikačnej praxi (pedagogický proces, masmediálna oblasť, umelecký prednes, rečníctvo a i.).		
Stručná osnova predmetu: Fonetika a fonológia – profil študijnej a vedeckej disciplíny, miesto v systéme vied. Členenie disciplíny na parciálne zložky. Základy fyziologickej fonetiky. Artikulačné orgány – opis, funkcia, spolupráca pri hovorení. Hlásky – všeobecné črty. Klasifikácia slovenských hlások. Základy akustickej fonetiky. Fonológia – korešpondencia s fonetikou. Fonéma: podobnosť / odlišnosť foném. Vlastnosti, varianty foném. Fonologické protiklady. Inventár foném spisovnej slovenčiny. Neutralizácie fonologických protikladov. Alternácie. Slabika z fonologického hľadiska. Intonačné prostriedky slovenčiny – systém, účel. Základné poznatky zo slovenskej ortoepie.		
Literatúra: ČERMÁK, F.: <i>Jazyk a jazykověda</i> . Praha : Univerzita Karlova-Karolinum, 2001. DVONČOVÁ, J.: <i>Fyziologická fonetika</i> . Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1980. KRÁL, Á. – SABOL, J.: <i>Fonetika a fonológia</i> . Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1989. KRČMOVÁ, M.: <i>Fonetika a fonologie českého jazyka</i> . Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1984. PALKOVÁ, Z.: <i>Fonetika a fonologie češtiny</i> . Praha : Karolinum, 1994. PAULINY, E.: <i>Slovenská fonológia</i> . Bratislava : Slovenské pedagogické nakladat., 1977.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 31. 08. 2011	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná		
Kód: B-SJAL-104	Názov: Praktická fonetika a ortoepia (P)	
Študijný odbor: slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra		
Garantuje: prof. PaedDr. Vladimír PATRÁŠ, CSc.		Zabezpečuje: PaedDr. Ivan Očenáš, PhD., Lujza Urbancová, PhD.
Obdobie štúdia predmetu: 1. r. ZS	Forma výučby: seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 0-1-0-0 Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13	Počet kreditov: 2
Podmieňujúce predmety:		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou		
Priebežné hodnotenie: mikrotesty (0,6), vypracovanie zadaných cvičení (0,4)		
Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Po vysvetlení a analýze ortoepických noriem si osvojiť pravidlá správnej výslovnosti. Precvičiť jednotlivé ortoepické javy. Na základe štúdia odbornej literatúry zaujať stanovisko k niektorým súčasným tendenciám v oblasti preberanej disciplíny. Sledovať výskyt skúmaných javov v médiách.		
Stručná osnova predmetu: Ortoepia. Ortoepická norma. Vzťah ortoepie a ortografie. Zvuková kultúra. Štýly výslovnosti. Výslovnostné javy pri vokáloch, konsonantoch, diftongoch. Výslovnosť spoluhláskových skupín. Suprasegmentálne javy. Ortoepia v mediálnej sfére.		
Literatúra: KRÁL, Ábel: Pravidlá slovenskej výslovnosti. Bratislava : SPN, 1987. KRÁL, Ábel – RÝZKOVÁ, Anna: Základy jazykovej kultúry. Bratislava : SPN, 1991. ONDREJOVIČ, Slavomír: O niektorých problémoch slovenskej ortoepie. In: Slovenská reč, 53, 1988, 2, s. 100-108. Spisovná slovenčina a jazyková kultúra. Bratislava : Veda, 1995. FINDRA, Ján: Jazyk, reč, človek. Bratislava : Q 111, 1998.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 31. 08. 2011	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná		
Kód: B-SJAL-105	Názov: Základy slavistiky (P)	
Študijný odbor: slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra		
Garantuje: doc. Mgr. Jaromír KRŠKO, PhD.		Zabezpečuje: doc. Mgr. Jaromír Krško, PhD.
Obdobie štúdia predmetu: 1. r. ZS	Forma výučby: prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 1-0-0-0 Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13	Počet kreditov: 2
Podmieňujúce predmety:		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou Priebežné hodnotenie: písomný test (1) Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Oboznámiť študentov s najstarším prajazykom, z ktorého vznikli slovanské jazyky i väčšina európskych jazykov. Získať základné vedomosti o spoločnom jazyku Slovanov – praslovančine.		
Stručná osnova predmetu: Obsah predmetu tvoria dejiny slavistiky vo všeobecnosti, základné vedecké metódy skúmania a rekonštruovania jazykového systému slovanských jazykov. Od definovania gramatického a lexikálneho systému indoeurópskeho prajazyka, cez balto-slovanskú jazykovú jednotu sa postupne prejde k praslovančine. Okrem historických súvislostí (pravlast' Slovanov, migračné prúdy, jednotlivé slovanské kmene) sa preberá gramatický systém praslovančiny - samohlásková sústava praslovančiny, vznik jerov a nosoviek, metatéza likvid, zákon otvorených slabík. Spoluhlásková sústava praslovančiny, palatalizácia velár, gramatická stavba praslovančiny a praslovanská slovná zásoba.		
Literatúra: ONDRUŠ, Š.: Úvod do slavistiky, SPN, Bratislava 1959. MATEJČÍK, J.: K základom slavistiky, Banská Bystrica 1982. MATEJČÍK, J.: Fragmenty zo základov slavistiky. Banská Bystrica. KRAJČOVIČ, R.: Náčrt dejín slovenského jazyka. Bratislava 1971. PETR, J.: Základy slavistiky, Praha 1984.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský		Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 31. 08. 2011

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná		
Kód: B-SJAL-106	Názov: Praktikum zo základov slavistiky (P)	
Študijný odbor: slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra		
Garantuje: doc. Mgr. Jaromír KRŠKO, PhD.	Zabezpečuje: Mgr. Alexandra Chomová, PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: 1. r. ZS	Forma výučby: seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 0-1-0-0 Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13	Počet kreditov: 2
Podmieňujúce predmety:		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou Priebežné hodnotenie: referát (0,5), seminárna práca (0,25), aktivita na seminároch (0,25) Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Naučiť sa prakticky využívať teoretické poznatky pri práci s historickým textom a vedieť zdôvodniť súčasné javy v jazyku, ktoré boli ovplyvnené praslovanskými jazykovými zmenami.		
Stručná osnova predmetu: Dejiny slavistiky, základné vedecké metódy skúmania a rekonštruovania jazykového systému slovanských jazykov. Definovanie gramatického a lexikálneho systému indoeurópskeho prajazyka, balto-slovanská jazyková jednota, praslovančina. Gramatický systém praslovančiny – samohlásková sústava praslovančiny, vznik jerov a nosoviek, metatéza likvíd, zákon otvorených slabík. Spoluhlásková sústava praslovančiny, palatalizácia velár, gramatická stavba praslovančiny a praslovanská slovná zásoba.		
Literatúra: ONDRUŠ, Š.: Úvod do slavistiky, SPN, Bratislava 1959. MATEJČÍK, J.: K základom slavistiky, Banská Bystrica 1982. MATEJČÍK, J.: Fragmenty zo základov slavistiky. Banská Bystrica. KRAJČOVIČ, R.: Náčrt dejín slovenského jazyka. Bratislava 1971. PETR, J.: Základy slavistiky, Praha 1984. - časopis Slavica Slovaca		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 01. 10. 2012	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná		
Kód: B-SJAL-111	Názov: Psychológia osobnosti (P)	
Študijný odbor: slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra		
Garantuje: doc. PhDr. Jitka ORAVCOVÁ, PhD.	Zabezpečuje: doc. PhDr. Jitka Oravcová, PhD. PhDr. Peter Kopp	
Obdobie štúdia predmetu: 1. r. ZS	Forma výučby: prednáška, seminár Odporúčany rozsah výučby (v hodinách): 1-1-0-0 Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26	Počet kreditov: 3
Podmieňujúce predmety:		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou		
Priebežné hodnotenie: aktívna účasť na seminári (0,2), spracovanie a prezentácia tematického celku (0,3), záverečná písomná preverka (0,5)		
Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Poskytnúť poslucháčom poznatky psychológie, umožňujúce poznanie subsystémov osobnosti, ich utvárania a fungovania, porozumenie činiteľom, ktoré ovplyvňujú správanie jednotlivca. Metódami aktívneho učenia prehliť sebaopoznanie vlastných osobnostných dimenzií (vlastností, schopností, dynamiky a štruktúry osobnosti).		
Stručná osnova predmetu: Osobnosť človeka a jej chápanie v jednotlivých psychologických školách (vybrané teórie osobnosti). Utváranie osobnosti v procese vývinu, determinanty formovania osobnosti (vplyv biologickej, sociálnej determinácie a vplyv špecifik kultúry). Štruktúra osobnosti, dynamika osobnosti. Osobnosť a adaptácia, obranné systémy osobnosti. Sebautváranie osobnosti. Osobnosť z pohľadu transakčnej analýzy, autodiagnostika osobnostných vlastností a štruktúry osobnosti. Súvislosti osobnostných predpokladov, dimenzií, konania a správania jednotlivca.		
Literatúra: Harris, T. A.: Ja jsem OK, ty jsi OK. Praha: Pragma, 1997. Čáp, J.: Rozvíjení a způsob výchovy. Praha: ISV, 1996. Drapela: V. J.: Přehled teorií osobnosti. Praha: Portál, 1997. Nakonečný, M.: Psychologie osobnosti. Praha: Academia, 1995. Stewart, I.: TA Today. Nottingham: Russell Press, 1994.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 31. 08. 2011	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná		
Kód: B-SJAL-112	Názov: Lexikológia slovenčiny (P)	
Študijný odbor: slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra		
Garantuje: prof. PaedDr. Pavol ODALOŠ, CSc.	Zabezpečuje: prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc. Mgr. Alexandra Chomová, PhD. Lujza Urbancová, PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: 1. r. LS	Forma výučby: prednáška, seminár Odporúčany rozsah výučby (v hodinách): 1-1-0-0 Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26	Počet kreditov: 4
Podmieňujúce predmety:		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou, skúška Priebežné hodnotenie: priebežný test (0,25), referát (0,25) Záverečné hodnotenie: písomná skúška (0,5)		
Cieľ predmetu: Oboznámiť študentov so základným členením slovnej zásoby slovenčiny, poukázať na rôzne uplatnenie slov z komunikačného hľadiska, získať poznatky o fungovaní frazeologických jednotiek.		
Stručná osnova predmetu: Lexikálna rovina a jej miesto v sústave jazykových rovín, slovo v systéme jazyka, morfeomatická štruktúra slova, slovotvorná štruktúra, triedenie slovnej zásoby, dynamické tendencie v jazyku, sémantické a štylistické procesy a tendencie, frazeológia – vymedzenie v systéme jazykovedných disciplín, základná frazeologická jednotka, triedenie frazeologických jednotiek, varianty frazeologizmov, osobitné skupiny frazeologizmov.		
Literatúra: HORECKÝ, Ján a i. 1989. <i>Dynamika slovnej zásoby súčasnej slovenčiny</i> . 1. vyd. Bratislava : Veda, 1989. 436 s. ISBN 80-224-0047-5 MLACEK, Jozef. 1984. <i>Slovenská frazeológia</i> . 2. doplnené vydanie. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1984. 156 s. ONDRUS, Pavel a i. 1980. <i>Súčasný slovenský jazyk : Lexikológia</i> . 1. vyd. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1980. 225 s. FURDÍK, Juraj. 1993. <i>Slovotvorná motivácia a jej jazykové funkcie</i> . 1. vyd. Levoča : Modrý Peter, 1993. 199 s. ISBN 80-85515-03-2		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 31. 08. 2011	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná		
Kód: B-SJAL-113	Názov: Lexikálna sémantika (P)	
Študijný odbor: slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra		
Garantuje: prof. PaedDr. Pavol ODALOŠ, CSc.	Zabezpečuje: prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.	
Obdobie štúdia predmetu: 1. r. LS	Forma výučby: prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 2-0-0-0 Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26	Počet kreditov: 2
Podmieňujúce predmety:		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou Priebežné hodnotenie: písomný test (1) Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Naučiť študentov chápať základné sémantické posuny v lexikálnom systéme – v synchronnom i diachronnom aspekte, oboznámiť ich so základnými mikroštruktúrnymi vzťahmi v rámci lexikálneho systému.		
Stručná osnova predmetu: Slovo ako abstraktná jednotka jazykového systému, sémantický trojuholník, myšlienkové spracovanie a lexikálny význam, sémantické príznaky ako najmenšie jazykové prvky, spájateľnosť slova z hľadiska lexikálno-sémantických zmien.		
Literatúra: BLANÁR, V. 1984. <i>Lexikálno-sémantická rekonštrukcia</i> . 1. vyd. Bratislava : Veda, 1984. 216 s. DOLNÍK, J. 1990. <i>Lexikálna sémantika</i> . 1. vyd. Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, 1990. 291 s. ISBN 80-223-0011-X DOLNÍK, J. 1990. <i>Súčasný slovenský jazyk. Lexikológia : Seminárne cvičenia</i> . 1. vyd. Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, 1990. 103 s. FURDÍK, Juraj. 1993. <i>Slovotvorná motivácia a jej jazykové funkcie</i> . 1. vyd. Levoča : Modrý Peter, 1993. 199 s. ISBN 80-85515-03-2		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 31. 08. 2011	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná		
Kód: B-SJAL-116	Názov: Slovesný folklór (P)	
Študijný odbor: slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra		
Garantuje: doc. PhDr. Jolana DARULOVÁ, CSc	Zabezpečuje: doc. PhDr. Jolana Darulová, CSc., PhDr. Katarína Košťalová, PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: 1. r. LS	Forma výučby: prednáška, seminár Odporúčany rozsah výučby (v hodinách): 1-1-0-0 Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26	Počet kreditov: 3
Podmieňujúce predmety:		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou		
Priebežné hodnotenie: 2 testy		
Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Cieľom predmetu je osvojiť si základné vedomosti o slovesnom folklóre (o slovesno-dramatických, ústnych i písaných prejavoch folklórnej tradície). Získať informácie o folklórnych druhoch a žánroch, s dôrazom na ich rozdielnu vývojovú krivku a frekvenciu výskytu. Štúdium bude zamerané aj na problematiku dejín slovesnej folkloristiky, počiatkov záujmu o slovesný folklór, zberateľskej činnosti a osobností, ktoré sa týmto aktivitám venovali.		
Stručná osnova predmetu: Úvod do folkloristiky. Slovesný folklór a literatúra. Druhovú a žánrovú diferenciaciu folklóru. Žánrové členenie ľudovej prózy. Počiatky literárneho folklorizmu. Záujem o slovenskú rozprávku (zbery, základné zbierky, vydavatelja). Poverové rozprávanie. Rozprávania zo života. Pranostiky. Hádanky.		
Literatúra: LEŠČÁK, M. – SIROVÁTKA, O. 1982. <i>Folklór a folkloristika</i> . Bratislava, Smena, 1982. ISBN 73-107-82 LEŠČÁK, M. (Ed.). 1996. <i>K dejinám slovesnej folkloristiky</i> . Bratislava, Ústav etnológie SAV, Prebudená pieseň – Združenie, 1996. ISBN 80-967179-8-7 LEŠČÁK, M. 2001. <i>O asimilácii folklórnej a literárnej komunikácie</i> . Bratislava, Ústav etnológie SAV, Prebudená pieseň – Združenie, 2001. ISBN 80-88926-16-5 MELICHERČÍK, A. 1958. <i>Slovenský folklór</i> . Bratislava, 1958. MICHÁLEK, J. 1995. <i>O ľudovej slovesnosti</i> . Bratislava, 1995.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 31. 08. 2011	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná		
Kód: B-SJAL-118	Názov: Základy sociológie (P)	
Študijný odbor: slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra		
Garantuje: doc. Mgr. Ivan CHORVÁT, PhD.	Zabezpečuje: doc. Mgr. Ivan Chorvát, CSc. Mgr. Roman Hofreiter	
Obdobie štúdia predmetu: 1. r. LS	Forma výučby: prednáška, seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 1-1-0-0 Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26	Počet kreditov: 4
Podmieňujúce predmety: Psychológia osobnosti		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou Priebežné hodnotenie: písomná skúška (0,5), ústna skúška (0,5) Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Cieľom je osvojiť si poznatky o spoločnosti a svete, v ktorom sa študent nachádza a pôsobí. Prednášky chcú byť inšpiráciou pre hlbšie štúdium spoločenských problémov a majú pomôcť študentovi orientovať sa vo veciach verejných, usporiadať si vedomosti o spoločnosti, zvýšiť odolnosť proti predsudkom, lepšie porozumieť jazykom spoločenských vied, ale aj publicistiky a politiky, ktoré sa často prelínajú.		
Stručná osnova predmetu: Úvod do sociológie. Príroda a spoločnosť. Individuum a kultúra. Kultúra a spoločnosť. Skupinová štruktúra spoločnosti. Sociálna štruktúra spoločnosti. Inštitúcie a organizácie. Politické vzťahy, problémy demokracie. Sociologický výskum.		
Literatúra: GIDDENS, A.: Sociologie. Praha, Argo, 1999. MILLS, C. W.: Sociologická imaginace. Praha, SLON, 2002. KELLER, J.: Úvod do sociologie. Praha, SLON, 1992. KELLER, J.: Nedomyšlená společnost. Brno, Doplněk, 1992. BAUMAN, Z.: Myslet sociologicky. Praha, SLON, 1996.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 31. 08. 2011	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná		
Kód: B-SJAL-119	Názov: Informačno-komunikačné technológie (P)	
Študijný odbor: slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra		
Garantuje: odd. IT FHV	Zabezpečuje: Ing. Mariana Dlhošová	
Obdobie štúdia predmetu: 1. r. LS	Forma výučby: prednáška, seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 1-2-0-0 Týždenný: 3 Za obdobie štúdia: 39	Počet kreditov: 4
Podmieňujúce predmety:		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou Priebežné hodnotenie: aktivita (0,2), samostatné práce (0,4), záverečný test (0,4) Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Zvládnutie základnej práce s počítačom. Efektívne využitie internetu ako informačného a komunikačného média. Využitie grafických a multimediálnych programov pre tvorbu prezentácií.		
Stručná osnova predmetu: Základné pojmy z informatiky. Operačný systém, správa súborov, prenos, zálohovanie súborov. Rozdelenie programov, najpoužívanejšie aplikácie. Kancelárske programy. Multimédiá, prezentačné programy. Internet, mail, internetová komunikácia, publikovanie na internete, základy bezpečnosti pri práci s internetom. Antivírusové programy.		
Literatúra: KOLENIČKA – SUDOLSKÁ – TRAJTEĽ – HORVÁTHOVÁ: Základy informatiky I. a II. Banská Bystrica : Metodické centrum, 2000. Ďalšia aktuálna literatúra a príručky ku konkrétnym programom.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 01. 10. 2012	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná		
Kód: B-SJAL-120	Názov: Morfológia slovenčiny (P)	
Študijný odbor: slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra		
Garantuje: doc. PhDr. Jana KLINCKOVÁ, PhD.		Zabezpečuje: doc. PhDr. Jana Klincková, PhD. PaedDr. Ivan Očenáš, PhD.
Obdobie štúdia predmetu: 2 r. ZS	Forma výučby: prednáška, seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 1-2-0-0 Týždenný: 3 Za obdobie štúdia: 39	Počet kreditov: 5
Podmieňujúce predmety:		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou, skúška Priebežné hodnotenie: 2 písomné previerky (25 + 30 bodov), min. úspešnosť 35 bodov Záverečné hodnotenie: skúška – záverečný písomný test – 45 bodov, min. úspešnosť 30 bodov; spolu min. 65 bodov		
Cieľ predmetu: Vysvetliť postavenie a funkciu morfológie v jazykovom systéme, naučiť chápať vzťahy a ich sémantiku, gramatiku a pragmatiku na úrovni slova a jeho tvarov, vedieť argumentačne charakterizovať typ slovenčiny medzi jazykovými typmi, dokázať sa zorientovať pri riešení obligatórných morfológických javov (variantné prípony, skloňovanie cudzích slov, pluráliá tantum a i.)		
Stručná osnova predmetu: Funkčná morfológia. Všeobecný výklad a klasifikácia slovných druhov. Funkčná charakteristika jednotlivých slovných druhov. Sémantická charakteristika jednotlivých slovných druhov. Gramatické kategórie jednotlivých slovných druhov. Formálna morfológia. Slovo, systém a subsystémy slovných tvarov. Pojmoslovie a terminológia. Dynamika morfológického systému. Spisovná norma a variantnosť. Skloňovanie substantív, adjektív, pronomín, numerálií. Časovanie slovík. Systém slovesných tvarov. Neohybné slovné druhy.		
Literatúra: <i>Morfológia slovenského jazyka.</i> Bratislava, SAV: 1966. ORAVEC, J. - BAJZÍKOVÁ, E. – FURDÍK, J.: <i>Súčasný slovenský spisovný jazyk. Morfológia.</i> Bratislava: 1983. MIKO, F.: <i>Rod, číslo, pád podstatných mien.</i> Bratislava: Vydavateľstvo SAV, 1962. ORAVEC, J.: <i>Slovenské predložky v praxi.</i> Bratislava : Veda, 1968. DVONČ, L.: <i>Dynamika slovenskej morfológie.</i> Bratislava : Veda, 1984.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 01. 10. 2012	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná		
Kód: B-SJAL-121	Názov: Starosloviencina (P)	
Študijný odbor: slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra		
Garantuje: doc. Mgr. Jaromír KRŠKO, PhD.	Zabezpečuje: doc. Jaromír Krško, PhD. Mgr. Alexandra Chomová, PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: 2. r. ZS	Forma výučby: prednáška, seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 1-1-0-0 Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26	Počet kreditov: 4
Podmieňujúce predmety:		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou, skúška Priebežné hodnotenie: interpretácia textu (0,2), čítanie a prepis textov (0,2), aktivita (0,1) Záverečné hodnotenie: skúška (0,5)		
Cieľ predmetu: Oboznámiť sa s historicko-spoločenskými podmienkami príchodu Konštantína a Metoda na Veľkú Moravu, získať poznatky o základných literárnych textoch, naučiť sa čítať texty v cyrilike.		
Stručná osnova predmetu: Vznik staroslovienciny – najstaršieho spisovného jazyka, staroslovienská literárna tvorba v 9. - 11. storočí, historicko-spoločenské podmienky príchodu Konštantína a Metoda na Veľkú Moravu, vznik slovanského písma, morfológia staroslovienciny, charakteristika slovnej zásoby, vplyv cudzích jazykov na stavbu slovnej zásoby staroslovienciny.		
Literatúra: KURZ, J., VEČERKA, R.: Čítanka staroslověnských textů se slovníčkem. Praha, SPN, 1970. KURZ, J.: Jazyk staroslověnský, Praha, SPN 1969. VEČERKA, R.: Staroslověština, Praha, SPN 1984. VEČERKA, R.: Základy slovanské filologie a staroslověštiny, Praha, SPN 1980. STANISLAV, J.: Starosloviensky jazyk, Bratislava, SPN 1978.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 01. 10. 2012	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná		
Kód: B-SJAL-126	Názov: Základy etnológie (P)	
Študijný odbor: slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra		
Garantuje: doc. PhDr. Jolana DARULOVÁ, CSc.		Zabezpečuje: doc. PhDr. Jolana Darulová, CSc.
Obdobie štúdia predmetu: 2. r. ZS	Forma výučby: prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 1-1-0-0 Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 26	Počet kreditov: 3
Podmieňujúce predmety:		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou Priebežné hodnotenie: 2 testy (0,5 + 0,5) Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Cieľom predmetu je, aby absolvent získal teoretické poznatky z dejín, metodológie a teórie vedy. Schopnosť prakticky uplatniť nadobudnuté vedomosti vo vedecko-výskumnej i spoločenskej praxi.		
Stručná osnova predmetu: Genéza vzniku a vývoja vednej disciplíny – etnológie (národopis) – v stredoeurópskom kontexte a príbuzných vedných odborov. Teória, terminológia a metodológia (vývoj koncepcií, škôl). Výskumné metódy a techniky. Teória kultúry, systém a triedenie: materiálna kultúra, sociálna kultúra, duchovná kultúra.		
Literatúra: HORVÁTHOVÁ, E.: Úvod do etnológie. Bratislava, 1995. KAĽAVSKÝ, M.: Slovenská etnológia : Dejiny, inštitúcie, osobnosti. Trnava, 1999. URBANCOVÁ, V.: Počiatky slovenskej etnografie. Bratislava, 1970. URBANCOVÁ, V.: Slovenská etnografia v 19. storočí : Vývoj názorov na slovenský ľud. Martin, 1987. ČUKAN, J. : Základy vedeckovýskumnej práce. Nitra, 2000		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský		Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 31. 08. 2011

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná		
Kód: B-SJAL-127	Názov: Opisná syntax slovenčiny (P)	
Študijný odbor: slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra		
Garantuje: doc. PhDr. Jana KLINCKOVÁ, PhD.	Zabezpečuje: doc. PhDr. Jana Klincková, PhD. Mgr. Anna Gálisová, PhD. Lujza Urbancová, PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: 2. r. LS	Forma výučby: prednáška, seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 1-2-0-0 Týždenný: 3 Za obdobie štúdia: 39	Počet kreditov: 5
Podmieňujúce predmety: MORFOLÓGIA SLOVENČINY		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou, skúška Priebežné hodnotenie: dva testy (0,25+0,25); úspešné absolvovanie obidvoch testov je podmienkou na prihlásenie na ústnu skúšku Záverečné hodnotenie: ústna skúška (0,5)		
Cieľ predmetu: Vysvetliť postavenie a funkciu syntaxe v jazykovom systéme, naučiť chápať vzťahy a ich sémantiku, gramatiku a komunikačnú funkciu vety na úrovni syntaktických tvarov a syntaktických konštrukcií. Dokázať pochopiť a interpretovať vzťah medzi formou a obsahom, vedieť vysvetliť nepravidelnosti vo vetnej stavbe, defektné syntaktické konštrukcie a expresívne syntaktické konštrukcie.		
Stručná osnova predmetu: Syntaktický systém jazyka. Syntaktické a sémantické vzťahy vo vete. Syntagmatika. Predikácia, determinácia, koordinácia. Veta ako systémová a komunikatívna jednotka. Vetné modely. Vetné typy. Slovo a vetný člen. Vetné ekvivalenty. Predikácia, predikát. Subjekt. Fundament. Objekt ako obligátny komponent vetnej schémy. Atribút. Adverbiále. Typy základných vetných štruktúr. Polopredikatívne konštrukcie ako prostriedky kondenzácie textu. Súvetie, typy súvetných spojení podľa druhu interpropozičných vzťahov. Zložené súvetie v slovenčine, jeho štruktúry a typy.		
Literatúra: KAČALA, J.: <i>Syntaktický systém jazyka</i> . Pezinok: Formát 1998. KAČALA, J.: <i>Doplnok v slovenčine</i> . Bratislava: SAV 1971. ORAVEC, J. – BAJZÍKOVÁ, E.: <i>Súčasný slovenský spisovný jazyk. Syntax</i> . 2.vyd. Bratislava: SPN 1984. ORAVEC, J.: <i>Väzba slovies v slovenčine</i> . Bratislava, SAV: 1967. KOČIŠ, F.: <i>Zložené súvetie v slovenčine</i> . Bratislava, SAV 1973.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 01. 10. 2012	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná		
Kód: B-SJAL-128	Názov: Sociolingvistika (P)	
Študijný odbor: slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra		
Garantuje: prof. PaedDr. Vladimír PATRÁŠ, CSc.	Zabezpečuje: prof. PaedDr. Vladimír Patráš, CSc. Mgr. Anna Gálisová, PhD. Lujza Urbanová, PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: 2. r. LS	Forma výučby: prednáška, seminár Odporúčany rozsah výučby (v hodinách): 1-1-0-0 Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26	Počet kreditov: 5
Podmieňujúce predmety:		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou		
Priebežné hodnotenie: systematicky spracúvané mikrotesty (0,6), hodnotenie diskusií (0,4)		
Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Zameranosť predmetu na interdisciplinárne sprostredkovanie poznatkov o fungovaní prirodzeného jazyka v sociologicky parametrizovaných komunikačných spoločnostiach (národ, mesto, sociálna skupina, profesiová a záujmová skupina, vekovo, vzdelanostne a i. diferencovaná skupina, muži – ženy, uzavreté sociálne skupiny – vojaci, penitenciárne skupiny a pod.). Frekventanti popri špecifickom pojmovo-terminologickom inštrumentáriu sociolingvistiky získajú aj základy jazykového prognózovania a všeobecné metodologické poznatky.		
Stručná osnova predmetu: Sociolingvistika a jej podstata. (Pred vstupom do sveta interdisciplinárnej vedy.) Termín, predmet, miesto a účel sociolingvistiky v priestore vied. Prirodzený jazyk ako spoločenský faktor. Jazyk a národ. Sociolingvistický status vulgarizmov a ich miesto v ľudskej komunikácii. Mestská aglomerácia ako sociálno-komunikačný fenomén <i>sui generis</i> . Multilingválna komunikácia v prihraničných oblastiach. Reklamné komunikáty cez priezor sociolingvistiky. Politická komunikácia v zrkadle sociolingvistiky. Sociolingvistika a jazyková kultúra.		
Literatúra: BARANDOVSKÁ-FRANK, V.: <i>Úvod do interlingvistiky</i> . Nitra, 1995. FINDRA, J.: <i>Jazyk, reč, človek</i> . Bratislava, 1998. HOLMES, J.: <i>An introduction to sociolinguistics</i> . London, 1992. HORECKÝ, J.: <i>Spoločnosť a jazyk</i> . Bratislava, 1982. HUDSON, R. A.: <i>Sociolinguistics</i> . 2 nd Ed. Cambridge, 1996. PATRÁŠ, V.: <i>Interdisciplinárne kooperácie</i> . Banská Bystrica, 2002. <i>Sociolingvistica Slovaca</i> . 1 (Bratislava, 1995), 2 (1996), 3 (1997), 4 (1999), 5 (2000). ŠVEJČER, A. D. – NIKOL'SKIJ, L. B.: <i>Úvod do sociolingvistiky</i> . Praha, 1983. VYBÍRAL, Z.: <i>Psychologie lidské komunikace</i> . Praha, 2000. WARDHAUGH, R.: <i>An introduction to sociolinguistics</i> . 2 nd Ed. Oxford – Cambridge, 1992.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 31. 08. 2011	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná		
Kód: B-SJAL-129	Názov: Verbálna komunikácia (P)	
Študijný odbor: slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra		
Garantuje: doc. PhDr. Jana KLINCKOVÁ, PhD.	Zabezpečuje: doc. PhDr. Jana Klincková, PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: 2. r. LS	Forma výučby: prednáška, seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 1-1-0-0 Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26	Počet kreditov: 4
Podmieňujúce predmety:		
Spôsob hodnotenia a ukončenia štúdia predmetu: známkou Priebežné hodnotenie: dva testy (0,5+0,5) Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Definovať, charakterizovať, analyzovať, vysvetľovať, interpretovať a rozvíjať javy, pojmy a úlohy patriace do nasledovných tematických okruhov: podstata, funkcia a formy komunikácie v komunikačných sférach a v rozličných komunikačných situáciách, pochopiť princípy úspešnej a efektívnej komunikácie, rozvíjať jazykové a komunikačné kompetencie a komunikačné zručnosti.		
Stručná osnova predmetu: Informácia a komunikácia. O komunikácii všeobecne. Funkcia a ciele komunikácie. Základný komunikačný model. Komunikačná schéma. Základné pojmy a ich charakteristika: komunikačná sféra, komunikačná situácia, komunikačná udalosť, komunikačný akt. Vektory komunikácie: expedient, percipient, jazykový kód, jazykový znak, denotácia a konotácia, komunikačný zámer, prostredie. Komunikácia v špecifických komunikačných situáciách. Jazyková komunikácia a jazyková norma. Funkčné štýly. Kultúra jazykového prejavu. Komunikačné normy. Dialóg a konverzačné maximá. Aktívne počúvanie. Spätná väzba. Slovo a neverbálny signál. Predpoklady úspešnej komunikácie. Funkcia neverbálnych signálov v komunikácii.		
Literatúra: FINDRA, J.: <i>Jazyk, reč, človek</i> . Bratislava: 1998. HORECKÝ, J.: <i>Spoločnosť a jazyk</i> . Bratislava: 1982. LUKNIČ, A.S.: <i>Vzťah ako tanec: spolu a každý sám. Komunikácia a medziľudské vzťahy</i> . Bratislava: 1995. MISTRÍK, J.: <i>Vektory komunikácie</i> . Bratislava: 1990. MÜLLEROVÁ, O. - HOFFMANNOVÁ, J.: <i>Kapitoly o dialogu</i> . Praha: 1994. NEBESKÁ, I.: <i>Úvod do psycholingvistiky</i> . Praha: 1992.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 31. 08. 2011	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná		
Kód: B-SJAL-133	Názov: Sémantická syntax (P)	
Študijný odbor: slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra		
Garantuje: doc. PhDr. Jana KLINCKOVÁ, PhD.		Zabezpečuje: doc. PhDr. Jana Klincková, PhD. Mgr. Anna Gálisová, PhD., PhDr. Lujza Urbancová, PhD.
Obdobie štúdia predmetu: 3. r. ZS	Forma výučby: prednáška, seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 1-1-0-0 Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26	Počet kreditov: 4
Podmieňujúce predmety: OPISNÁ SYNTAX		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou, skúška		
Priebežné hodnotenie: dva písomné testy (0,25 + 0,25)		
Záverečné hodnotenie: písomná skúška (0,5)		
Cieľ predmetu: Systematický opis a výklad výrazovej, významovej a komunikatívnej štruktúry jazykových jednotiek, ktoré plnia komunikačnú funkciu a ďalšie funkcie v texte. Osvojenie si jazykovedných pojmov sémantickej štruktúry vety. Identifikácia vzťahu sémantickej štruktúry výpovede ku gramatickej štruktúre vety, ako aj vzťahu sémantickej štruktúry výpovede/vety ku obsahu vety.		
Stručná osnova predmetu: Elementárna textová jednotka – výpoveď – veta – vetná výpoveď, text. Pravidelnosti vo výstavbe výpovede a systémové usporiadanie jednotiek: typy, vzťahy, hierarchia. Textová syntax (hypersyntax), vetná syntax, syntax nižších jednotiek (vetné ekvivalenty). Štruktúra vety na formálnej, sémantickej rovine a lexikálnej rovine. Vetný vzorec. Kognitívne a komunikatívno-pragmatické princípy sémantickej stavby vety. Významové prvky kognitívne: propozície aktualizované (vetné) a neaktualizované (nevetné), sémantické participanty, predikátová štruktúra, intencia. Komunikatívno-pragmatické prvky: aktualizáčn, špecifikačné, aktuálne členenie výpovede. Sémantická rovina: referencia, extenzia, presupozícia. Syntaktické vzťahy. Syntagma a veta. Vetné štruktúry. Gramatická a sémantická stavba vetných štruktúr. Valencia a intencia. Vetné členy. Modifikácia propozícií: konštrukcie aktívne a pasívne. Negácia v jazyku. Modálne špecifikátory. Komunikatívne zložky výpovede. Obsah, forma a funkcia výpovede. Interpretácia výpovede. Komunikačné funkcie. Sémantika a aktuálne členenie. Textová syntax: text, komunikačný akt, textový vzorec, sémantická štruktúra textu, koherencia a kohéznosť textu, konexia a konektory, členenie textu, druhy textov. Syntaktické konštrukcie v texte. Expresívne syntaktické konštrukcie.		
Literatúra: BAJZÍKOVÁ, E.: <i>Slovenský jazyk. Textová syntax</i> . Bratislava : STIMUL 1995. DANEŠ, F. – HLAVSA, Z. : <i>Větné vzorce v češtině</i> . Praha : Academia 1981. DOLNÍK, J. – BAJZÍKOVÁ, E.: <i>Textová lingvistika</i> . Bratislava : STIMUL 1998. FINDRA, J.: <i>Expresívne syntaktické konštrukcie</i> . Banská Bystrica : FHV UMB 2004. KAČALA, J.: <i>Sloveso a sémantická štruktúra vety</i> . Bratislava :Veda 1989. KAČALA, J.: <i>Syntaktický systém jazyka</i> . Pezinok : Formát 1998. KARLÍK, P.: <i>Skladba češtiny</i> . Olomouc : Votobia 1998. NÍŽNÍKOVÁ, J.: <i>Valenčný slovník slovenských slovies</i> . Prešov : FPU 1998. NÍŽNÍKOVÁ, J.: <i>Vetné modely v slovenčine</i> . Prešov : FPU 2001. ONDREJOVIČ, S.: <i>Medzi slovesom a vetou</i> . Jazykovedné štúdie. Bratislava : VEDA 1989.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 31. 08. 2011	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná		
Kód: B-SJAL-134	Názov: Praktikum zo sémantickej syntaxe (P)	
Študijný odbor: slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra		
Garantuje: doc. PhDr. Jana KLINCKOVÁ, PhD.	Zabezpečuje: Mgr. Anna Gálisová, PhD. Lujza Urbancová, PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: 3. r. ZS	Forma výučby: seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 0-1-0-0 Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13	Počet kreditov: 2
Podmieňujúce predmety: OPISNÁ SYNTAX		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou		
Priebežné hodnotenie: gramatická a sémantická analýza textov		
Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Sémantická analýza vety/výpovede. Vzťah gramatiky a sémantiky v stavbe vety/výpovede.		
Stručná osnova predmetu: Veta, výpoveď, text. Vetná a nadvetná syntax. Konexia textu a konektory. Gramatická a sémantická štruktúra vety. Aktuálne členenie výpovede. Postavenie slovesa v gramatickej a sémantickej štruktúre vety. Teória rečových aktov. Expresívne syntaktické konštrukcie.		
Literatúra: BAJZÍKOVÁ, E.: <i>Slovenský jazyk. Textová syntax</i> . Bratislava : STIMUL, 1995. DOLNÍK, J. – BAJZÍKOVÁ, E.: <i>Textová lingvistika</i> . Bratislava : STIMUL, 1998. KAČALA, J.: <i>Sloveso a sémantická štruktúra vety</i> . Bratislava :Veda, 1989. NIŽNÍKOVÁ, J. – SOKOLOVÁ, M. et al.: <i>Valenčný slovník slovenských slovies</i> . Prešov : Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 1998. NIŽNÍKOVÁ, J.: <i>Vetné modely v slovenčine</i> . Prešov : Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2001. SEARLE, J. R.: <i>Rečové akty</i> . Bratislava : Kalligram, 2007.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 31. 08. 2011	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná		
Kód: B-SJAL-135	Názov: Vývin slovenského jazyka a dialektológia (P)	
Študijný odbor: slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra		
Garantuje: doc. Mgr. Jaromír KRŠKO, PhD.		Zabezpečuje: doc. Mgr. Jaromír Krško, PhD. Mgr. Alexandra Chomová, PhD.
Obdobie štúdia predmetu: 3. r. ZS	Forma výučby: prednáška, seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 2-1-0-0 Týždenný: 3 Za obdobie štúdia: 39	Počet kreditov: 4
Podmieňujúce predmety:		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou, skúška Priebežné hodnotenie: aktivita (0,25), interpretácia textu (0,25) Záverečné hodnotenie: skúška (0,5)		
Cieľ predmetu: Získať základné poznatky o historických zmenách v jazyku od 10. storočia a ich vplyvoch na súčasnú slovenčinu, získať základný prehľad o slovenských nárečiach, vedieť ich charakterizovať.		
Stručná osnova predmetu: Teórie o pôvode slovenčiny, hlavné zmeny v praslovanskom základe slovenčiny v 10. storočí, fonologický vývin – vývin vokalizmu, vývin konsonantizmu, morfológický vývin, menné gramatické kategórie, slovesné gramatické kategórie, vývin lexiky zdedenej z praslovančiny.		
Literatúra: KRAJČOVIČ, R.1988. <i>Vývin slovenského jazyka a dialektológia</i> . Bratislava : SPN, 1988. KRAJČOVIČ, R. 1974. <i>Slovenčina a slovanské jazyky I. Praslovanská genéza slovenčiny</i> . Bratislava : SPN, 1974. NOVÁK, Ľ. 1980. <i>K najstarším dejinám slovenského jazyka</i> . Bratislava : Veda, 1980. PAULINY, E. 1963. <i>Fonologický vývin slovenčiny</i> . Bratislava : Vydavateľstvo SAV, 1963. PAULINY, E. 1983. <i>Historický a nárečový základ spisovnej slovenčiny I., Hláskoslovie a tvaroslovie</i> . Banská Bystrica : Pedagogická fakulta, 1983. PAULINY, E. 1990. <i>Vývin slovenskej deklinácie</i> . Bratislava : Veda, 1990, 270 s. ISBN 80-224-0164-1		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 31. 08. 2011	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná		
Kód: B-SJAL-136	Názov: Praktikum z dialektológie (P)	
Študijný odbor: slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra		
Garantuje: doc. Mgr. Jaromír KRŠKO, PhD.		Zabezpečuje: Mgr. Alexandra Chomová, PhD.
Obdobie štúdia predmetu: 3. r. ZS	Forma výučby: seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 0-1-0-0 Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13	Počet kreditov: 2
Podmieňujúce predmety: Vývin slovenského jazyka a dialektológia		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou		
Priebežné hodnotenie: interpretácia nárečového textu (0,4), vypracovanie seminárnej práce (0,6)		
Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Prakticky si prehĺbiť vedomosti zo slovenskej dialektológie, vedieť interpretovať nárečový text, naučiť sa základné techniky získavania nárečového materiálu a jeho spracovanie.		
Stručná osnova predmetu: Rozdelenie slovenských nárečí na základe historického vývinu nárečových makroareálov a základných areálov; základy získavania nárečových materiálov, fonetická transkripčia – druhy, použitie; spracovanie nárečových materiálov; slovenské nárečia a umelecká literatúra, postavenie nárečí v súčasnom spisovnom jazyku.		
Literatúra: KRAJČOVIČ, R. 1988. <i>Vývin slovenského jazyka a dialektológia</i> . Bratislava : SPN, 1988. PALKOVIČ, K. 1981. <i>Slovenské nárečia. Príručka pre terénny výskum</i> . Banská Bystrica : Vydavateľstvo Krajského osvetového strediska, 1981. RIPKA, I. 2002. <i>Aspekty slovenskej dialektológie</i> . Prešov : Prešovská univerzita, FhaPV, 2002, 113 s. ISBN 80-8068-115-5 ŠTOLC, J. 1994. <i>Slovenská dialektológia</i> . Bratislava : Veda, 1994, 179 s. + 37 máp, ISBN 80-224-0036-X <i>Sociolingvistika a areálová lingvistika</i> (zborník referátov). Zost. S. Ondrejovič. Bratislava : Veda, 169 s. ISBN 80-224-0479-9 Atlas slovenského jazyka		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 31. 08. 2011	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná		
Kód: B-SJAL-140	Názov: Epistemológia (P)	
Študijný odbor: slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra		
Garantuje: doc. Mgr. Marian PALENČÁR, CSc.		Zabezpečuje: Mgr. Miloš Taliga, PhD.
Obdobie štúdia predmetu: 3. r. ZS	Forma výučby: prednáška, seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 1-1-0-0 Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26	Počet kreditov: 3
Podmieňujúce predmety:		
Spôsob hodnotenia a ukončenia štúdia predmetu: známkou Priebežné hodnotenie: 0,2 Záverečné hodnotenie: 0,8		
Cieľ predmetu: Cieľom predmetu je vymedzenie základných a najvšeobecnejších pojmov, problémov a koncepcií náuky o poznání.		
Stručná osnova predmetu: Pojem a podstata filozofickej náuky o poznání. Podstata a štruktúra ľudského poznania. Subjekt, objekt a formy poznania. „Intencionalita“, „imanencia“, „transcendencia“. Možnosť a hranice ľudského poznania, agnosticizmus. Noetický realizmus, idealizmus, dogmatizmus, skepticizmus, solipsizmus a i.. Aktivita a pasivita v poznání. Poznanie ako odraz a ako činnosť. Zdôvodnenie poznania – fundacionalizmus a fallibilizmus. Zmyslové, racionálne a mimoracionálne v poznání. Racionalizmus, empirizmus, iracionalizmus. Jazyk a poznanie. Podstata klasickej a neklasických koncepcií (koherenčná, konvencionalistická, pragmatická, konsenzuálna) pravdy. Sémantická a marxistická teória pravdy.		
Literatúra: ANZENBACHER, A.: <i>Úvod do filozofie</i> . Praha : SPN, 1990. ČERNÍK, V. – FARKAŠOVÁ, E. – VICENÍK, J.: <i>Teória poznania</i> . Bratislava : Pravda, 1986. ČUDINOV, E. M.: <i>Povaha vedeckej pravdy</i> . Bratislava : Pravda, 1981. LEHRER, K.: <i>Teória poznania</i> . Bratislava : Infopress, 1999. RUSSELL, B.: <i>Problémy filozofie</i> . Bratislava : P and K, 1992.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 31. 08. 2011	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná		
Kód: B-SJAL-141	Názov: Štylistická paradigmatika (P)	
Študijný odbor: slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra		
Garantuje: prof. PaedDr. Vladimír Patráš, CSc.		Zabezpečuje: prof. PaedDr. Vladimír Patráš, CSc. Mgr. Anna Gálisová, PhD.
Obdobie štúdia predmetu: 3. r. LS	Forma výučby: prednáška, seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 2-1-0-0 Týždenný: 3 Za obdobie štúdia: 39	Počet kreditov: 6
Podmieňujúce predmety: sémantická syntax		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou, skúška		
Priebežné hodnotenie: analýza textov (0,25), samostatná práca (0,25)		
Záverečné hodnotenie: ústna skúška (0,5)		
Cieľ predmetu: Spriezračiť funkčné možnosti slovenského národného jazyka v diferencovaných komunikačných situáciách. Predstaviť – aj v didaktickom rozmere – jednotlivé typy štylém a ich funkčné uplatnenie v aktuálnych textoch.		
Stručná osnova predmetu: Teoreticko-metodologické východiská predmetu. Vzťah štylistickej roviny k ostatným rovinám jazykového systému. Kategória štylémy. Klasifikácia štylém. Charakteristika verbálnych štylém (lexikálnych, fonetických, morfológických a syntaktických), kompozičných a kinetických štylém.		
Literatúra: FINDRA, J.: Štylistika slovenčiny. Martin : Osveta, 2004. FINDRA, J.: Štylistika slovenčiny v cvičeniach. Martin : Osveta, 2005. FINDRA, J.: Slovenský jazyk a sloh. Bratislava : SPN, 1983. FINDRA, J.: Cvičenia zo štylistiky. 3. vydanie. Bratislava : SPN, 1990. MISTRÍK, J.: Štylistika. 3. vyd. Bratislava : SPN, 1997.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 14. 01. 2014	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná		
Kód: B-SJAL-142	Názov: Praktikum zo štylistickej paradigmatiky (P)	
Študijný odbor: slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra		
Garantuje: prof. PaedDr. Vladimír Patráš, CSc.		Zabezpečuje: prof. PaedDr. Vladimír Patráš, CSc. Mgr. Anna Gálisová, PhD.
Obdobie štúdia predmetu: 3. r. LS	Forma výučby: seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 0-1-0-0 Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13	Počet kreditov: 2
Podmieňujúce predmety:		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou		
Priebežné hodnotenie: seminárna práca (1,0)		
Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Teoreticko-metodologickým podložíom praktika zo štylistickej paradigmatiky bude analyticko-interpretáčna orientácia v diferencovaných textoch, a to v rozmedzí napätia potenciálny – aktuálny text. Na základe poznatkov z prednášok zo štylistickej paradigmatiky (štyléma, klasifikácia a charakteristika štylém a ich funkčné možnosti v aktuálnom komunikačnom procese) pôjde pritom o funkčnú transformáciu teoretického systému do prakticko-pragmatického systému (aktívna komunikačná prax).		
Stručná osnova predmetu: Konkrétne (metodické) zameranie práce v praktiku bude v analýze povrchového ustrojenia aktuálnych textov. Táto ich analýza a interpretácia bude orientovaná na sledovanie, ako sú v nich funkčne synchronizované verbálne, neverbálne a kompozičné štylémy. To bude zároveň aj funkčné východisko na tvorbu vlastných kultúrnych a kultivovaných textov.		
Literatúra: FINDRA, J.: Štylistika slovenčiny. Martin : Osveta, 2004. FINDRA, J.: Štylistika slovenčiny v cvičeniach. Martin : Osveta, 2005. FINDRA, J.: Slovenský jazyk a sloh. Bratislava : SPN, 1983. FINDRA, J.: Cvičenia zo štylistiky. 3. vydanie. Bratislava : SPN, 1990. MISTRÍK, J.: Štylistika. 3. vyd. Bratislava : SPN, 1997.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 14. 01. 2014	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná		
Kód: B-SJAL-143	Názov: Dejiny spisovnej slovenčiny (P)	
Študijný odbor: slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra		
Garantuje: doc. Mgr. Jaromír KRŠKO, PhD.		Zabezpečuje: doc. Jaromír Krško, PhD.
Obdobie štúdia predmetu: 3. r. LS	Forma výučby: prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 1-0-0-0 Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13	Počet kreditov: 2
Podmieňujúce predmety:		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou		
Priebežné hodnotenie: písomný test (1)		
Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Oboznámiť sa s jednotlivými etapami formovania národného jazyka – od konca Veľkej Moravy po súčasnosť.		
Stručná osnova predmetu: Veľkomoravské obdobie, obdobie 10. – 14. storočia, formovanie slovenčiny v 15. storočí, kultúrne jazyky slovenskej národnosti v 16. – 18. storočí, bernolákovské obdobie, štúrovské obdobie, hodžovsko-hattalovská reforma, matičné a martinské obdobie, vývoj spisovného jazyka po r. 1918, vývoj spisovnej slovenčiny po II. svetovej vojne.		
Literatúra: DORUĽA, J. 1977. <i>Slováci v dejinách jazykových vzťahov</i> . Bratislava : Veda, 1977. KAČALA, J. – KRAJČOVIČ, R. 2001. <i>Náčrt dejín spisovnej slovenčiny</i> . Bratislava : Pedagogická fakulta UK, 2001. 112 s. KRAJČOVIČ, R. – ŽIGO, P. 1996. <i>Dejiny spisovnej slovenčiny</i> . Študijná príručka a texty. Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, 1996. 116 s. ISBN 80-223-1119-7 KRAJČOVIČ, R. – ŽIGO, P. 1999. <i>Príručka k dejinám spisovnej slovenčiny</i> . 1. vydanie. Bratislava : Univerzita Komenského, 1999. 192 s. ISBN 80-223-1298-3 MATEJČÍK, J. 1971. <i>Kapitoly z dejín spisovného jazyka</i> . Banská Bystrica : Pedagogická fakulta, 1971. PAULINY, E. 1983. <i>Dejiny spisovnej slovenčiny</i> . Bratislava : SPN, 1983.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 31. 08. 2011	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná		
Kód: B-SJAL-201	Názov: Efektívne čítanie (PV)	
Študijný odbor: slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra		
Garantuje:		Zabezpečuje: prof. PaedDr. Vladimír Patráš, CSc.
Obdobie štúdia predmetu: 2. r. ZS	Forma výučby: špecifický seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 0-0-1-0 Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13	Počet kreditov: 2
Podmieňujúce predmety:		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou		
Priebežné hodnotenie: priebežné scientometrické hodnotenie na praktických cvičeniach, analýza – systematické sledovanie výkonnostnej úrovne frekventanta (1, 0)		
Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Získanie metodologických skúseností, praktických zručností a prehĺbenie schopností efektívne orientovať sa v stredne náročnom (populárno-náučné žánre) a náročnom (vedecko-náučné žánre) texte ako osobitej funkčnej konštelácii obsahových a formálnych parametrov.		
Stručná osnova predmetu: Efektívne čítanie alebo: čo chceme dosiahnuť? NE a NA (=neštudovať a naštudovať) alebo efektívne čítanie v číslach. Text = obsah + forma. Text = forma + obsah. Biologicko-anatomické predpoklady (efektívneho) čítania. Psychosociálne osobitosti efektívneho čítania. Bariéry pri efektívnom čítaní. Spôsoby čítania I: informačné (orientačné), kurzorické čítanie. Spôsoby čítania II: selektívne, štatarické čítanie. Spôsoby čítania III: oddychovo-relaxačné, kombinované čítanie. Metodologické osobitosti pri nácviku efektívneho čítania.		
Literatúra: GRUBER, D.: <i>Šetřme časem! Rychločtení – rychlostudium</i> . Praha, 1995. MISTRÍK, J.: <i>Rýchle čítanie</i> . Bratislava, 1980. MISTRÍK, J.: <i>Efektívne čítanie</i> . Bratislava, 1996. WAINWRIGHT, B. A.: <i>Rapid Reading</i> . London, 1972. ZIELKE, W.: <i>Jak racionálně studovat</i> . Praha, 1984. ZIELKE, W.: <i>Jak číst rychleji a lépe</i> . Praha, 1988.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský		Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 31. 08. 2011

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná		
Kód: B-SJAL-301	Názov: Semiotika (V)	
Študijný odbor: slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra		
Garantuje:		Zabezpečuje: doc. Mgr. Jaromír Krško, PhD.
Obdobie štúdia predmetu: 2. r. ZS	Forma výučby: špecifický seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 0-0-1-0 Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13	Počet kreditov: 2
Podmieňujúce predmety:		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou Priebežné hodnotenie: písomný test (0,5), seminárna práca (0,5) Záverečné hodnotenie: podľa priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Osvojiť si základné poznatky o znaku a znakových systémoch, získať prehľad v dostupnej literatúre týkajúcej sa semiotiky. Poukázať na znakový charakter jazyka, zamerať sa na text a jeho interpretáciu ako sústavy znakov.		
Stručná osnova predmetu: Vymedzenie disciplíny, semiotické systémy. Text a jeho všeobecný význam v rozličných vedných a študijných disciplínach. Komunikatívna a estetická hodnota textu-znaku. Špecifické postavenie prirodzeného jazyka ako univerzálneho semiotického systému. Kódová podstata prirodzeného jazyka. Text v službách interpersonálnej komunikácie – komunikát.		
Literatúra: FONTANA, D. 1994. <i>Tajemný jazyk symbolů</i> . Praha-Litomyšl : Paseka, 1994. HORECKÝ, J. 1979. <i>Filozofické otázky jazykovedy</i> . Bratislava : Veda, 1979. 180 s. SAUSSURE, F. 1997. <i>Kurs všeobecné lingvistiky</i> . Praha : Academia, 1997. SCHAFF, A. 1963. <i>Úvod do sémantiky</i> . Praha : NPL, 1963. 331 s. VALČEK, P. 1996. <i>Semiotický ostrov</i> . Bratislava : Pictus, 1996. 135 s. ISBN 80-7128-010-0		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský		Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 31. 08. 2011

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná		
Kód: B-SJAL-203	Názov: Onomastika (PV)	
Študijný odbor: slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra		
Garantuje:		Zabezpečuje: doc. Mgr. Jaromír Krško, PhD.
Obdobie štúdia predmetu: 2. r. LS	Forma výučby: špecifický seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 0-0-1-0 Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13	Počet kreditov: 2
Podmieňujúce predmety:		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou		
Priebežné hodnotenie: seminárna práca (0,5), záverečné kolokvium (0,5)		
Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Získať vedomosti o základných onomastických kategóriách (vlastné meno, status a funkcie propria...), základnom členení onomastiky, základných onomastických kategóriách a literatúre, overiť si vlastnosti propria heuristickým výskumom.		
Stručná osnova predmetu: Onomastika v systéme vied. Základné pojmy a termíny. Jazyková stránka mena (designácia). Vlastné meno v onymickej sústave a jeho fungovanie v komunikácii. Onomastické termíny podľa objektov pomenúvaných vlastnými menami. Študenti vysokej školy a onomastický výskum. Metódy a pramene heuristického výskumu vlastných mien. Základné spracovanie onymického výskumu. Antroponomastický výskum v praxi.		
Literatúra: BLANÁR, V.: <i>Teória vlastného mena: Status, organizácia a fungovanie v spoločenskej komunikácii</i> . Bratislava : Veda, 1996. MAJTÁN, M.: <i>Z lexiky slovenskej toponymie</i> . Bratislava : Veda, 1996. ŠMILAUER, V.: <i>Úvod do toponomastiky</i> . Praha : SPN, 1966. <i>Úvod do onomastiky</i> . Zostavili M. Blicha a M. Majtán. Prešov : PF UPJŠ, 1986.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 31. 08. 2011	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná		
Kód: B-SJAL-303	Názov: Vývin lexiky po 9. storočí (V)	
Študijný odbor: slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra		
Garantuje:		Zabezpečuje: doc. Mgr. Jaromír Krško, PhD.
Obdobie štúdia predmetu: 2. r. LS	Forma výučby: špecifický seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 0-0-1-0 Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13	Počet kreditov: 2
Podmieňujúce predmety:		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou Priebežné hodnotenie: seminárna práca (1) Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Osvojiť si poznatky o zmene sémantiky v staroslovenčine (po prijatí kresťanstva), vplyvoch cudzích jazykov na slovenčinu (češtiny, nemčiny, ruštiny, angličtiny...).		
Stručná osnova predmetu: Sémantické zmeny lexiky staroslovenčiny po prijatí kresťanstva. Vplyv českého jazyka na lexiku Slovákov. Import lexikalizmov po prílive nemeckej a valašskej kolonizácie. Vplyv bohemizmov v stredoveku, rusizmov na konci XIX. a začiatku XX. storočia. Obohacovanie slovnej zásoby v súčasnosti.		
Literatúra: BLANÁR, V.: <i>Lexikálno-sémantická rekonštrukcia</i> . Bratislava : Veda, 1984. KRAJČOVIČ, R.: <i>Vývin slovenského jazyka a dialektológie</i> . Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1988. PAULINY, E.: <i>Dejiny spisovnej slovenčiny</i> . Bratislava : SPN, 1983. <i>Jazykové štúdie XVII. Z dejín slovenskej lexiky</i> . Bratislava : Veda, 1982. <i>Zborník Metódy výskumu a opisu lexiky slovanských jazykov</i> . Bratislava : Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV, 1990. <i>Zborník Slovenčina v historickom kontexte. Materiály z konferencie konanej v Nitre 16.-17. mája 1996</i> . Nitra : Vysoká škola pedagogická, 1996.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 31. 08. 2011	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná		
Kód: B-SJAL-205	Názov: Toponomastika (PV)	
Študijný odbor: slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra		
Garantuje:		Zabezpečuje: doc. Mgr. Jaromír Krško, PhD.
Obdobie štúdia predmetu: 3. r. ZS	Forma výučby: špecifický seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 0-0-1-0 Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13	Počet kreditov: 2
Podmieňujúce predmety: onomastika		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou		
Priebežné hodnotenie: prezentácia výskumnej úlohy z toponomastiky (1)		
Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Vedieť základné členenie toponomastiky, jednotlivé kategórie (toponymum, sociálne toponymum...), funkcie toponým v spoločnosti. Aplikovať teoretické vedomosti z toponomastiky v praxi (toponomastický výskum).		
Stručná osnova predmetu: Špecifikácia toponomastiky v rámci onomastiky. Fungovanie toponyma v spoločenskej praxi, analýza jednotlivých druhov toponým – terénne názvy, hydronymá, ojkonymá, urbanonymá... Spoločenské uplatnenie toponým a ich postavenie v sociálnej komunikácii – mikrosociálne toponymá. Učiteľ a onomastický výskum.		
Literatúra: BLANÁR, V.: <i>Teória vlastného mena : Status, organizácia a fungovanie v spoločenskej komunikácii</i> . Bratislava : Veda, 1996. MAJTÁN, M.: <i>Z lexiky slovenskej toponymie</i> . Bratislava : Veda, 1996. ŠMILAUER, V.: <i>Úvod do toponomastiky</i> . Praha : SPN, 1966. <i>Úvod do onomastiky</i> . Zostavili M. Blich a M. Majtán. Prešov : PF UPJŠ, 1986. <i>Časopis Acta onomastica</i> . Zborníky zo slovenských onomastických konferencií.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský		Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 31. 08. 2011

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Forma štúdia predmetu: denná		
Kód: B-SJAL-305	Názov: Mapové zobrazovanie heuristického výskumu (V)	
Študijný odbor: slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra		
Garantuje:		Zabezpečuje: doc. Mgr. Jaromír Krško, PhD.
Obdobie štúdia predmetu: 3. r. ZS	Forma výučby: špecifický seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 0-0-1-0 Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13	Počet kreditov: 2
Podmieňujúce predmety:		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou Priebežné hodnotenie: aktivita (0,5), seminárna práca (0,5) Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Oboznámiť sa so základnými spôsobmi zobrazenia heuristických výskumov v jazykovede.		
Stručná osnova predmetu: Dejiny kartografovania na Slovensku; druhy máp, druhy izoglos; možnosti zobrazenia jazykového javu; špecifiká mapového zobrazovania v dialektológii, sociolingvistiky a onomastiky.		
Literatúra: KRAJČOVIČ, R.: Vývin slovenského jazyka a dialektológia. Bratislava : SPN, 1988. JANŠÁK, Š.: Sto rokov katastrálneho mapovania na Slovensku. In: Vlastivedný časopis, 11, 1962, s. 179 – 183. Úvod do onomastiky. Zostavili M. Blich a M. Majtán, Prešov, PF UPJŠ, 1986. 147 s. Časopis Acta onomastica. Časopis Zpravodaj Místopisné komise ČSAV. Zborníky zo slovenských onomastických konferencií.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský		Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 31. 08. 2011